

Mottaker
Advokatfirmaet Selmer AS
Postboks 1324 Vika
0112 OSLO

Ole-Andreas Torgersen

Deres ref.:

Vår ref.: 2013/0825-22

Saksbehandler: Maren Eide Søberg
Saksansvarlig: Beate Milford Berrefjord

Dato: 09.12.2024

Nor Tekstil AS - konkurranseloven § 24 - pålegg om opplysningsplikt ved foretakssammenslutninger

Konkurransetilsynet viser til telefonsamtale med Ole-Andreas Torgersen i Advokatfirmaet Selmer 9. desember 2024, samt brev av 13. desember 2013, 14. desember 2016, 17. desember 2018, 21. desember 2020 og 21. desember 2022, hvor Nor Tekstil AS (heretter «Nor Tekstil») i medhold av konkurranseloven¹ § 24 ble pålagt opplysningsplikt om foretakssammenslutninger mellom Nor Tekstil og andre foretak i vaskeribransjen.

Perioden for opplysningsplikt utløper 31. desember 2024. Som opplyst i telefonsamtalen har Konkurransetilsynet etter en fornyet vurdering kommet til at det er nødvendig å forlenge perioden for opplysningsplikt etter konkurranseloven § 24 for Nor Tekstil.

Pålegget gjelder for foretakssammenslutninger og minoritetsserverv mellom Nor Tekstil og andre foretak i vaskeribransjen.

Bakgrunn

Konkurransetilsynet skal forby foretakssammenslutninger som i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes, jf. konkurranseloven § 16 første ledd. Begrepet «foretakssammenslutning» er definert i konkurranseloven § 17. Konkurranseloven § 18 første og annet ledd pålegger meldeplikt for foretakssammenslutninger dersom de involverte foretakene enkeltvis har en årlig omsetning over 100 millioner kroner og samlet en årlig omsetning over én milliard kroner.

Konkurransetilsynet har imidlertid hjemmel til å pålegge meldeplikt for en foretakssammenslutning under terskelverdiene, dersom tilsynet har rimelig grunn til å anta at konkurransen påvirkes eller dersom andre særlige hensyn tilsier at tilsynet undersøker saken nærmere, jf. konkurranseloven § 18 tredje ledd. Et slikt pålegg kan ikke gis senere enn tre måneder etter at endelig avtale er inngått eller kontroll er ervervet.

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).

Videre fremkommer i konkurranseloven § 16a at "Konkurransetilsynet skal forby erverv av andeler i et foretak selv om ervervet ikke fører til kontroll, dersom det i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes."

Det er i utgangspunktet ikke meldeplikt for erverv av andeler i et foretak der ervervet ikke fører til kontroll. Konkurransetilsynet kan pålegge melding for erverv av andeler i foretak, jf. konkurranseloven § 18 femte ledd. Et slikt pålegg kan ikke gis senere enn tre måneder etter at endelig avtale om erverv av andeler er inngått.

Videre har Konkurransetilsynet hjemmel til å pålegge opplysningsplikt «for å kunne utføre sine gjøremål etter loven», jf. konkurranseloven § 24. Ifølge forarbeidene kan enhver pålegges en løpende plikt til å opplyse om endringer eller nye forhold.² Opplysningsplikten gjelder alle typer saker, herunder kontroll med foretakssammenslutninger.

Konkurransetilsynet har gjort en vurdering av om det er nødvendig å forlenge perioden med opplysningsplikt for Nor Tekstil, også for minoritetserverv. I denne vurderingen har Konkurransetilsynet spesielt sett hen til om det har vært endringer i markedet som tilsier at opplysningsplikt ikke lenger er nødvendig. Basert på en slik fornyet vurdering har Konkurransetilsynet kommet til at det fortsatt er nødvendig å innhente informasjon om foretakssammenslutninger Nor Tekstil er involvert i, og som ikke er meldepliktige etter konkurranseloven § 18 første ledd og annet ledd, for å kunne vurdere om det er aktuelt å pålegge meldeplikt etter bestemmelsens tredje ledd. Videre vurderer Konkurransetilsynet at det er nødvendig å innhente informasjon om Nor Tekstils erverv av andeler i foretak i vaskeribransjen for å kunne vurdere om det er aktuelt å pålegge meldeplikt etter konkurranseloven § 18 femte ledd. I det følgende redegjøres det nærmere for hvorfor Nor Tekstil pålegges en slik opplysningsplikt.

Bakgrunnen for at Konkurransetilsynet har besluttet å opprettholde pålegget om opplysningsplikt for Nor Tekstil, er at tilsynet etter en fornyet vurdering finner at Nor Tekstil fortsatt er den ledende aktøren i flere av vaskeribransjens markeder, med landsdekkende tilstedeværelse. Markedene består i hovedsak av regionale eller lokale aktører.

Den geografiske markedsutstrekningen til produktmarkeder i vaskeribransjen kan være lokal/regional, og det er Konkurransetilsynets vurdering at lokale/regionale markeder kan være preget av høy konsentrasjon. Dette medfører at foretakssammenslutninger som innebærer fusjon med eller oppkjøp av ett (eller flere) vaskeri(er) i betydelig grad vil kunne hindre effektiv konkurranse, jf. konkurranseloven § 16. Erverv av andeler i en regional kjede eller en lokal aktør som har virksomhet i vaskeribransjen, vil etter tilsynets vurdering også i betydelig grad kunne hindre effektiv konkurranse.

På bakgrunn av omsetningsverdiene til de enkelte vaskeriene, vil foretakssammenslutninger i lokale/regionale markeder normalt ikke være meldepliktige etter konkurranseloven § 18 første og annet ledd. For at Konkurransetilsynet fortsatt skal kunne føre et effektivt tilsyn med konkurransen i markedet, anser tilsynet det som nødvendig å pålegge Nor Tekstil opplysningsplikt om foretakssammenslutninger som unntas meldeplikt etter konkurranseloven § 18 annet ledd.

Den lovpålagte meldeplikten etter konkurranseloven § 18 første og annet ledd berøres ikke av opplysningsplikten i foreliggende brev.

² Ot.prp. nr. 6 (2003-2004) side 144 og 235, og Prop. 75 L (2012-2013) side 72.

Nærmere om opplysningsplikten

Opplysningsplikten forlenges og gjelder for perioden fra 1. januar 2025 frem til 31. desember 2026.

Pålegget om opplysningsplikt gjelder for samtlige foretakssammenslutninger³ der Nor Tekstil, eller foretak kontrollert av Nor Tekstil, varig overtar kontroll over, eller fusjonerer med, et eller flere andre foretak som driver virksomhet i vaskeribransjen, jf. konkurranseloven § 17. Pålegget gjelder videre for alle erverv av andeler i foretak som driver virksomhet i vaskeribransjen, selv om ervervet ikke fører til kontroll, jf. konkurranseloven § 16 a.

Nor Tekstil plikter å opplyse om ervervet så snart som mulig og senest innen tre virkedager etter at endelig avtale er inngått eller kontroll er ervervet. Fristen for å inngi opplysningene løper fra det først inntrufne tidspunktet.

Opplysningsplikten innebærer at Nor Tekstil skal inngi en beskrivelse av ervervet, herunder skal det som et minimum angis hvem som er parter og tidspunkt for inngåelse av endelig avtale, samt tidspunktet for gjennomføringen av ervervet.

I tilfeller hvor Konkurransetilsynet mottar opplysninger i medhold av gjeldende pålegg, vil tilsynet senest innen 15 virkedager etter at opplysningene er mottatt varsle Nor Tekstil dersom pålegg om meldeplikt etter konkurranseloven § 18 tredje ledd og/eller femte ledd kan bli aktuelt.

Konkurransetilsynet anser at opplysningsplikten som pålegges ikke vil være uforholdsmessig overfor Nor Tekstil.

Det gjøres for ordens skyld oppmerksom på at enhver plikter å gi konkurransemyndighetene de opplysningene disse myndighetene krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven, jf. konkurranseloven § 24. Et foretak som unnlater å etterkomme pålegg etter § 24 eller som oversitter frister i slike pålegg kan sanksjoneres med overtredelsesgebyr, jf. konkurranseloven § 29 første ledd bokstav c. Pålegg om å gi opplysninger kan påklages innen tre dager dersom klageren mener å ikke ha plikt eller lovlig tilgang til de opplysningene som det anmodes om, jf. forvaltningsloven⁴ § 14. En eventuell klage stiles til Konkurransklagenemnda, men sendes Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at forvaltningens saksdokumenter som hovedregel er offentlige, jf. offentleglova § 2 første ledd. Konkurransetilsynet har imidlertid taushetsplikt om drifts- og forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den opplysningen angår, jf. offentleglova § 13 og forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Heller ikke parter i en sak vil ha krav på å gjøre seg kjent med slike opplysninger, jf. forvaltningsloven § 19.

Opplysninger som foretaket mener skal unntas offentlighet og partsinnsyn bes merket tydelig.

Spørsmål kan rettes til Maren Eide Søberg, telefon 55 59 75 00 og e-post mars@kt.no.

³ Som definert i konkurranseloven § 17.

⁴ Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Med hilsen

Beate Milford Berrefjord
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.